

DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

Examinând recursul declarat de către SRL "INCASO", reprezentată de avocatul Covaliov Natalia,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă SRL "INCASO" împotriva Ecaterinei Moga cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de SRL "INCASO" împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei (sediul central),

c o n s t a t ă:

La 15 noiembrie 2019, SRL "INCASO" a înaintat o cerere de chemare în judecată către Moga Ecaterina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei (sediul central), s-a admis parțial cererea cu valoare redusă înaintată de SRL "INCASO".

S-a încasat de la Moga Ecaterina Ivan, în beneficiul SRL "INCASO" restanța la împrumut în mărime de 4300 lei, comisionul în mărime de 774 lei, dobânda contractuală în mărime de 258 lei, și cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 288 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 500 lei. În rest pretenția privind încasarea penalității s-a respins ca neîntemeiată

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 16 ianuarie 2020, avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele SRL "INCASO" a declarat apel, solicitând admiterea apelului, cu modificarea hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei (sediul central) în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea penalităților.

Prin încheierea din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către SRL "INCASO". S-a comunicat părții apelante despre necesitatea lichidării neajunsurilor și anume: prezentarea bonului taxei de stat în mărime 202,50 lei, precum și prezentarea împrumuturilor avocatului Bujoreanu

Eugeniu, care a semnat și a depus cererea de apel din numele SRL "INCASO", fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri.

S-a explicat părții apelante că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 13 martie 2020, SRL "INCASO" a depus cererea de apel motivată și bonul taxei de stat în valoare de 202,50 lei, omițând să depună împuternicirile avocatului Bujoreanu Eugeniu, care a depus cererea de apel.

Prin încheierea din 18 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de SRL "INCASO" împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei (sediul central).

La 16 aprilie 2020 (prin oficiul poștal), SRL "INCASO", reprezentată de avocatul Covaliov Natalia, a declarat recurs împotriva încheierii din 18 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că luând cunoștință de încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs apelului depus de SRL "INCASO", și reținând faptul că în legătură cu situația epidemiologică în țară atestată, la 10 martie 2020, avocatul Covaliov Natalia se află din 10 martie 2020 în carantină izolată, a rugat colegul său, avocatul Bujoreanu Eugeniu să înlăture neajunsurile menționate.

A mai menționat că, luând în considerație că a fost depusă cerere de apel motivată, dovada achitării taxei de stat, precum și a fost anexată la cererea de recurs mandatul avocatului care a depus apelul, și ținând cont de suspendarea termenelor procesuale, neajunsurile se consideră înlăturate, iar recursul urmează să fie admis.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 18 martie 2020, iar prin Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 a fost declarată pe întreg teritoriul al țării stare de urgență, fiind suspendate termenele procesuale, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat, la 16 aprilie 2020, recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de

recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, iar conform art. 110 al aceleiași legi, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că, SRL "INCASO" recepționând, la 04 martie 2020, încheierea instanței de apel, a cunoscut cu certitudine despre obligația de a prezenta cererea de apel motivată, dovada achitării taxei de stat și mandatul avocatului în termen de 10 zile de la recepționarea încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul trage concluzia că, instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat recurentei încheierea prin care nu s-a dat curs apelului.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, SRL "INCASO" urma să înlăture neajunsurile stipulate în încheierea din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în cazul imposibilității îndeplinirii actului dispunând de dreptul de a solicita prelungirea acestui termen, prezentând probe în susținerea acestei imposibilități.

Potrivit art. 61 al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

SRL "INCASO" și reprezentanții acesteia, avocații Bujoreanu Eugeniu și Covaliov Natalia cunoscând cu certitudine necesitatea depunerii cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază, prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în quantumul stabilit și mandatul avocatului care a depus apelul, ținând cont de complexitatea cauzei deduse justiției, timpul acordat pentru acțiuni procesuale, raportate la capacitățile profesionale ale reprezentanților, urmau să prevadă volumul de lucru impus și să respecte principiul bunei-credințe înlăturând corespunzător neajunsurile depistate și solicitând punerea pe rol a apelului.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Cu privire la alegațiile recurente referitoare la situația epidemiologică din țară și la suspendarea termenelor de procedură, instanța de recurs reține următoarele.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 a fost declarată pe întreg teritoriul al țării stare de urgență, iar ulterior ÎS ”Poșta Moldovei” a sistat unele activități, inclusiv expedierea scrisorilor, însă aceste circumstanțe nu îndreptățesc reprezentanții SRL ”INCASO” să efectueze acte de procedură fără respectarea exigențelor legale de formă și conținut. Astfel, termenele de procedură nu au fost suspendate până la data emiterii încheierii din 18 martie 2020, SRL ”INCASO” având obligația de a înlătura neajunsurile stipulate de instanță în modul prevăzut.

Or, recurenta a avut la dispoziție suficient timp și resurse umane pentru a se conforma prevederilor legale, pentru a depune personal prin cancelaria instanței, prin poștă sau prin tehnologii informaționale, înscrisurile necesare în vederea înlăturării neajunsurilor.

În fine, Colegiului nu trezește dubii faptul că avocatul Covaliov Natalia sau avocatul Bujoreanu Eugeniu dispun de suficiente cunoștințe profesionale de a acționa prompt în vederea apărării intereselor clienților săi, iar termenul stabilit de instanța de apel, care a expirat până la declararea stării de urgență și sistarea trimiterilor poștale, fiind unul real pentru a depune înscrisurile necesare în vederea înlăturării neajunsurilor. În plus, starea epidemiologică și ulterior starea de urgență și consecințele ei nu au limitat integral accesul la instanțele de judecată din țară, fiind posibilă și efectuarea actelor de procedură la distanță prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau alte tehnologii informaționale.

Totodată, instanța de recurs atestă că obligația procesuală de a depune un apel motivat, achitarea taxei de stat pentru exercitarea unei căi de atac și prezentarea dovezii împuternicirilor persoanei care depune apel, este cu certitudine cunoscută de reprezentanții SRL ”INCASO”, avocați de profesie, or aceste obligații, pe lângă faptul că au fost impuse prin încheierea din 24 februarie 2020, sunt expres prevăzute de lege. În acest context se constată că, potrivit ordinului de plată anexat la materialele cauzei, taxa de stat a fost achitată la 21 ianuarie 2020, anterior emiterii încheierii prin care nu s-a dat curs apelului.

În fine, SRL ”INCASO” și reprezentanții acesteia nu au furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care au așteptat din 16 ianuarie 2020, data când a fost depus apelul preliminar, până la 12 martie 2020, când au înlăturat parțial neajunsurile, odată ce cunoșteau despre obligațiile procesuale la depunerea unei cereri de apel (a se vedea cauza Seal vs Regatul Unit, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza Wyssenbach vs Elveția, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

Așadar, ca urmare a măsurilor ”fără șanse de câștig” întreprinse pentru protecția drepturilor sale, Colegiul reiterează că, acele consecințe negative prevăzute de legislație sunt opozabile recurente în plină măsură.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul apreciază recursul

declarat de SRL "INCASO", reprezentată de avocatul Covaliov Natalia, ca unul neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 18 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către SRL "INCASO", reprezentată de avocatul Covaliov Natalia.

Se menține încheierea din 18 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva Ecaterinei Moga cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru